



JABLONSKÝ klebetník

OBČASNÍK OBCE JABLONKA Číslo 4 • Ročník VI • 19. 12. 2008

Ako je to s veternými elektrárňami???

Dňa 19. a 20. novembra nasadlo 14 predstaviteľov samosprávy myjavského okresu do mikrobusu s cieľom cesty „Pavlov“. Prečo? Jednoducho je lepšie 1 krát vidieť ako 10 krát počuť. Napísalo sa veľa článkov o tom, či áno alebo nie veterné elektrárne na Myjavských kopaniciach. Aj medzi nami zavládla tak trocha nevráživosť a rozdelila nás na 2 tábory – tí, čo sú za a tí, čo sú proti. Ja osobne vnímam veterné elektrárne ako veľké margarétky. Nech sa nikto na mňa nehnevá, keď si myslím, že postaviť stožiare vysokého napätia, vykričať pre mobilných operátorov je taký istý zásah do krajiny a tu ochrancovia prírody mlčia... Jedna elektráreň bola plánovaná aj v našom katastri – v lokalite nad Ušiakmi. Po dvoch rokoch „posudzovania vplyvu na životné prostredie“ múdri rozhodli, že veterná elektráreň by rušila mravcov – ich pokojný spánok, prelety netopierov, vtákov, lesnú zver a čo ja viem ešte čo všetko... Dokonca na ministerstve nám tvrdili, ako ťažko sa bude udržiavať cesta, že vedľa nej bude samá burina, (akoby niečo novo objavené), koľko poľnohospodárskej pôdy sa zničí (a vôbec nebrali do úvahy to, koľko jej ostáva ľadom, alebo na koľkých úrodných hektároch vyrástli fabriky). Proste po návšteve ministerstva som sa cítila akoby som pochádzala z pravku, lebo nechápem, aké škody by prípadná výstavba spôsobila.

Sme malá obec a každá korunka je nám dobrá a v prípade výstavby veternej elektrárne by každý rok do rozpočtu obce putovala nemalá položka. Stálo by nás to len pohľad...

V Pavlove sme sa najskôr stretli s pánom starostom. Porozprával nám ako začínali s prvými dvoma a potom z ďalšími dvoma elektrárňami. Aj tu boli odporcovia, ale dnes to už nikto nevníma ako negatívum. Do obce veže priniesli milióny a tie použili na skvalitnenie života v obci. Najbližšia veža stojí 500m od prvých obydlí a od poľnohospodárskeho družstva. Nezistil nižší záujem turistov o návštevu lokality, ani zníženie ceny nehnuteľností, dokonca sa tu vo veľkom stavia a paradoxne nový rozostavaný dom sme videli bližšie k elektrárni. Ale najlepšie je spýtať sa priamo

(pokračovanie na 6. str.)



Vianočná nálada, ktorá pomaly prichádza k nám, je neklamným znakom blížiacich sa vianočných sviatkov. Vianočiam v Adventom čase predchádzajú tzv. „stridžie dni“. Že neviete, o čom je reč? Tak si spomeňte, aké meno bolo v kalendári 25. novembra. Áno, bolo to meno Katarína a práve tento dátum je nerozlučne spojený so zaklínaním a čarovaním, ktoré má pôvod v histórii. No aj v súčasnosti sa takýmto spôsobom môžeme zabaviť a aspoň čiastočne uvoľniť pred blížiacim sa hektickým obdobím nakupovania darčiekov a vianočného upratovania.

Už samotný názov stridžie dni evokuje niečo nedobré, zlé. Predžovanie nocí a ubúdanie denného svetla sa považovalo za prevahu dobra nad zlom. Zlé sily, reprezentované strigami, sa k slovu hlásia vraj práve na Katarínu (25. 11.), pokračujú Ondrejom (30. 11.), Barborou (4. 12.), Mikulášom (6.12.) a Luciou (13. 12.). Počas týchto dní sa ľudia snažili ochrániť seba aj svoj majetok. Slobodné dievčatá robili vešby, ktoré im mali zaručiť ženicha. Po tieto dni sa kedysi jedlo veľa cesnaku, cesnakom sa tiež potierali dvere maštali, aby sa vraj odohnali zlé sily. Keďže strigou mohla byť akákoľvek žena, ženské návštevy boli v týchto dňoch viac ako nevitane. Znamenalo to totiž, že po celý rok sa bude v dome rozbiť riad. Na Katarínu bolo zakázané šiť, aby sa vraj ženám „nezbierali“ prsty. Na Ondreja bolo zakázané priať - aby sa vraj vlk nezamotal do stáda oviec. Zákazy (nehľadieť do zrkadla, na hladinu vody, do tmavého okna) sa však najdôslednejšie dodržiavali na Luciu, keďže tá bola považovaná za najväčšiu z bosoriek. Tento deň bol považovaný za najvýznamnejší zo stridžích dní. Keďže za tieto dni bolo najmenej denného svetla, hrozilo ľuďom najväčšie nebezpečenstvo od škodlivých síl. Zároveň sa ponúkala možnosť využiť noc na vlastné čary. Ako je mnohým známe, ženy zahalené v bielych plachtách alebo šatkách, čo si stiahli do tváre, aby ich nebolo poznať, či celé oblečené do bieleho, chodili večer po domoch husím krídlom ometať kúty príbytkov od pavučín - aby vyhnali zlých duchov. Tváre mali zaprášené múkou, na niektorých miestach aj sadzami (čierne Lucky). Domáci za „službu“ obdarovávali Lucky jablkami a koláčmi.

Do dverí stajne či maštale sa dávali snopy slamy, aby sa vraj striga zdržala počítaním slamiiek a do stajne nevošla. Niektoré urobili z jedľovej vetvičky a obilného kláska metličku a ňou, namočenou do svätenej vody, od Lucie do Vianoc kropili celý dom a stajne. Pri ochrane gazdovstva významnú úlohu zohrávali obecní pastieri. S veľkou trúbou obchádzali dedinu a silným trúbením zaháňali bosorky. Inde práskali korbáčmi, pískali na pišťalkách alebo cengali kravskými zvoncami. V predvečer Lucie po západe slnka už nedovolili žiadnej žene vstúpiť do domu, aby nemohla uškodiť krave. Ak niektorá krava dávala málo mlieka, gazda mal podozrenie, že jej striga počarila – „porobila“. Porobené mlieko vyliali na hnojisko a šľahali ho šírovými prúti, lebo vraj to isté cítila striga na vlastnom tele.

Jedným z najkrajších predvianočných úkonov je ľubostné veštenie – snaha využiť magickú silu všetkých nocí - na Ondreja a počas 12 dní od Lucie do Vianoc. Najčastejšie sa varili halušky s lístčkami. Múka aj voda museli byť kradnuté. Lialo sa olovo i vosk. Dievky zvykli odložiť vajíčko, znesené na Luciu. Na Štedrý večer vyliali bielok do vody a tak hádali ženichovo remeslo. Zobrali 13 kúskov papiera a napísali na ne 13 mien chlapcov, ktorí sa im páčia. Potom každý večer spálili 1 papierik s menom. Ale nesmeli vidieť, aké meno je tam napísané! Prvý papierik spálili v deň sv. Lucie a posledný na štedrý večer. Iba jediný papierik ostal nazvyš. Pred Štedrovečernou večerou sa mohli pozrieť a prečítať meno, ktoré ostalo na poslednom papieriku. Chlapec, ktorého meno bolo na ňom napísané, stal sa ich vyvoleným.

V tomto pre čary priaznivom období nechýbalo ani zaklínanie. K tým dievčenským patrilo napríklad „trasenie plotov“, pričom odriekali: „Klopem, klopem s týmto plotom všetkým svätým mým životom. Klopem, klopem dnes, kde je môj najmilší, nech mi tam vyštekne pes.“

internet

*Nech radosť a šťastie vládne u Vás doma,
nech zďaleka obchádza Vás nešťastie a smola.
Nech pohoda vládne za sviatočným stolom,
nech láska prevláda nad nemilým slovom.*



Komodita	Čo sem patrí ÁNO	Čo sem nepatrí NIE	AKO NA TO
PLASTY	PET- fľaše- fľaše z malinovky, minerálky, sirupov a iných nápojov, fľaše z jedlých kuchynských olejov	Hrubo znečistené plasty zemnou, farbami, viacvrstvé obaly od kávy, kakaa, vreck. polievok	Pred uložením do vreca zmenšite objem fľaše stlačením. V deň zberu vyložte pred dom .
PLASTY ostatné	Igelitky, sáčky, obaly z cestovín, pracích práškov, zo šampónov, téglíky z jogurtov, rôzne plastové nádoby, plastové hračky	Podlahové krytiny, moli-tan, guma	Vyložiť v deň zberu pred dom k smetnej ná-dobe.
SKLO	Sklená fľaša, poháre alebo úlom-ky z tabuľového skla, skúmavky	Silne znečistené fľaše a sklenené obaly, porcelán, keramika, zrkadlá, žiarovky, autosklo, drátené sklo	Môžete vkladať do vriec alebo stále môžete vkladať do kontajnerov umiestnených po obci.
PAPIER	List, obálka, zošit, výkres, novi-ny, časopis, kniha, katalóg, plagát, lístky, pohľadnice, kartón, lepenka, počítačový papier	Papier potiahnutý fóliou, tetrapaky, obaly z kávy, ce-lofán, zamastený a silne znečistený papier asfaltom, dechtom, brúsny papier	Drobný papier vložiť do vreca. Noviny, časopisy zvia-zať do balíkov a v čase zberu vyložiť pred dom tak, aby nezmokli (pri-kryť igelitom).
OBALY KOVOVÉ	Prázdne železné obaly, kovo-vé viečka, obaly zo sprejov, obaly z konzerv, plechovky z nápojov, vrchnáky z fliaš...	Kovy hrubo znečiste-né zvyškami jedla, farbami a rôznymi chemickými látka-mi, viacvrstvé obaly, želez-ný šrot, drôty...	Bez papierovej ná-lepky, vložiť do vreca a vyložiť v deň zberu k smetnej nádobe.
TETRAPAKOVÉ OBALY	Krabicové obaly z mlieka, džú-sov, vína...		Vypláchnuté a zlože-né uložiť v balíku alebo vo vrieci v deň zberu pred dom.
BIOODPAD	Zbytky ovocia, zeleniny, starý chlieb, škrupiny, papierové sáčky z čaju, vreckovky, usadeniny z kávy, kvety, tráva, drevený popol, vlasy, chlpy, mladá burina, lístie...	Šupky z južného ovocia, mäsité zbytky jedál, kosti, kameň, cigaretové ohorky a popol	Skompostovať vo vlastnej záhradke, Na Vaše náklady zabezpečíme odvoz na kompostovanie.
LIEKY a LIEČIVÁ	Staré alebo nespotrebované lie-ky		Zaniest' do ktorejkoľ-vek lekárne.

Na farbe vreca nezáleží

Dátumy vývozu jednotlivých zložiek separovaného zberu:

Plasty: PET- fľaše: 1 x za mesiac podľa kalendára

Ostatné komodity: 1 x za 2 mesiace

Separovaný zber: 2009

Mesiac	január	február	marec	apríl	máj	jún	júl	august	september	október	november	december
Plasty PET fľaše	14.	11.	11.	8.	6.	3.	1.	12.	9.	7.	4.	2.
ostatné plasty		25.		22.		17.		26.		21.		16.
Sklo		25.		22.		17.		26.		21.		16.
kovové obaly		25.		22.		17.		26.		21.		16.
Papier		25.		22.		17.		26.		21.		16.
TETRAPAKY		11.		8.		3.		12.		7.		2.
Komunálny odpad	2., 14., 28.,	11., ,25.,	11., 25.,	8., 22.,	6., 20.,	3., 17.,	1., 15., 29.,	12., 26.,	9., 23.,	7., 21.,	4., 18.,	2., 16., 30.,

Komunálny odpad bude vyvážaný tak ako doteraz, každá nádoba musí byť opatrená lístkom. Podnikatelia budú mať vlastné lístky.

Ak na popolnicu nepripevníte vyplnený lístok, smetiari Vám popolnicu nevyprázdnia!

Komunálny odpad: Podľa zvozového kalendára – každý druhý týždeň v stredu

Zmeny budú včas oznámené prostredníctvom miestneho rozhlasu.

Zber veľkoobjemového odpadu, elektroodpadu a nebezpečného odpadu bude prevádzkaný 2 x do roka, vždy na jar a v jeseni.

Dátum zberu bude dostatočne včas vyhlásený v miestnom rozhlase.

Veľkoobjemový odpad – matrace, starý nábytok, textil, staré topánky, dáždniky, železný odpad

Elektroodpad – biela technika ako chladničky, sporáky, práčky, mrazničky, digestory, šľahače, mixéry, vysávače, fény, televízory, počítače, monitory, klávesnice, tlačiarne, ...

Nebezpečný odpad – pneumatiky, plechovice z farieb a z olejov, použité oleje, plastové obaly z olejov a nebezpečnými chemikáliami, staré handry napustené chemikáliami a olejmi, nepoškodené žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť, pesticídy (zvyšky farieb a iných chemikálií), farby, tlačiarenské farby, lepidlá (zvyšky farieb a iných chemikálií)

Batérie a akumulátory z áut - môžete nosiť do špeciálneho kontajnera vo dvore OcÚ priebežne po celý rok.

Stavebný odpad je možné uložiť na skládku v Hrašnom LOBBE Doliny. Stavebný odpad sú tehly, panely, škridle, zem a pod. Stavebný odpad nesmie byť znečistený odpadom iného charakteru (drevo, papier, plasty, bio odpad a pod.). Odpad Vám môžeme odviezť i my našou technikou. Informácie vám poskytneme na Obecnom úrade Jablonka.

VÍTANIE NOVÝCH OBČIANKOV

Na základe uznesenia Obecného zastupiteľstva obce Jablonka č. 30/2003, ktoré hovorí: „OZ schvaľuje príspevok pri narodení dieťaťa vo výške 3 000,- Sk, pričom dieťa musí mať v obci trvalý pobyt do jedného roku života.“, sa 12. decembra 2008 v zasadacej miestnosti Kultúrneho domu v Jablonke uskutočnilo vítanie nových občanek obce Jablonka.

Spolu sme privítali 7 detičiek: Martinko Maron, Michaelka Katrin Mocková, Vladko Baranovič, Samko Zríni, Zuzanka a Petrik Oslejoví, Petrik Siváček.

Program pre ratolesti a ich rodičov pripravila pani riaditeľka Mgr. Monika Svítková spolu so žiakmi z miestnej základnej školy. Tie zaspievali pesničky

a zarcitovali. Prihovorila sa starostka obce a požiadala rodičov, aby vykonali pamätný zápis do obecnej kroniky, pričom im bol odovzdaný aj príspevok pri narodení dieťaťa.

Atmosféra v miestnosti bola veľmi príjemná. Rodičia i detičky sa usmievali a vychutnávali si milý program. Naším želaním len zostáva, aby sa v Jablonke rodilo čoraz viac detí a vyrastali v šťastných rodinách, aby sme na uliciach a na ihrisku stretávali mamičky s kočíkmi a usmiatej oteckov.



Zo života MŠ

V tomto školskom roku v rámci jesenného obdobia deti z MŠ absolvovali 6.11. 2008 brannú jesennú vychádzku do okolitých lesov. Vzhľadom na teplé jesenné počasie sa deti potešili nájdeným hriбом.

Dňa 11.11. 2008 sa konalo výchovno-vzdelávacie podujatie „Pradte, pradte, pradulienky“ na Gazdovskom dvore v Turej Lúke, ktorého organizátor bolo Centrum tradičnej kultúry v Myjave. Toto podujatie sme navštívili s deťmi MŠ, kde nám bolo názorne ukázané pradenie pomocou dreveného kolovratu, spojené s rozprávaním, spevom a príjemným zážitkom. Deti si spoločne zaspievali a zatancovali na piesne „Močila konope močila“ a „Pradte, pradte, pradulienky“.

Veľkým prekvapením bola pre deti MŠ aj ZŠ návšteva Mikuláša 5.12.2008 spolu s čertom a anjelom. Toto prekvapenie nám pripravili ženy z obce Jablonka, ktoré každoročne dodržiavajú túto tradíciu a potešia deti sladkosťami, na ktoré im prispela pani starostka spolu s Mikulášom, čertom a anjelom. Deti za odmenu zaspievali pesničku o Mikulášovi.

MŠ a ZŠ opäť privítajú milým programom Mikuláša dňa 18.12. 2008 v priestoroch školy, kde si prídu pozrieť program rodičia spolu s rodinnými príslušníkmi, pani starostka a pracovníci OcÚ Jablonka.

Triedne učiteľky MŠ Jablonka



(dokončenie z 1. str.)

Ako je to s veternými elektrárnami???

Ľudí, čo v blízkosti žijú... Pekne po našom, po kopaničiarsky sme sa prihovorili náhodným občanom, ktorých sme zastihli na dvore. Ochota rozprávať nikomu nechýbala, veď myjavská slivovica otvára mnohé dvere i dušu. Dozvedeli sme sa, že spánok majú dobrý, odpadávajúci ľad z vrtúl ešte nevideli aj keď sa 2 vrtule nachádzajú blízko cesty, hydina a ošipané priberajú ako predtým, turistov je stále dosť, skôr viacej (pri obci pramení rieka DYJE, je tu veľa rybníkov, cyklotrás). Uhynutých vtá-



kov pod vežami nevideli, ba keď tam bola zasiata dätelina, pravidelne sa pod vežou pásavali srnky... Nocľah sme mali zabezpečený v Panenskej Rozsičke. Pohľad z okna bol na veže, ktoré boli vzdialené vzdušnou čiarou 800m. Absolvovali sme dlhú besedu s pánom starostom, ktorý taktiež žiadne negatívne skúsenosti nemá, iba ak tú, že mali byť postavené v jeho katastri, aby príjem šiel do jeho obecnej kasy. Jeho volebný záväzok je zdvojnásobiť počet obyvateľov (súčasne má obec necelých 200 duší). Toto sa mu darí, vytvoril stavebné pozemky o ktoré je veľký záujem. Odchádzali sme na druhý deň, zastavili sme sa v Telči, v meste 9 km od veterných elektrární, plnom turistov z celého sveta (stretli sme tu skupinku japoncov) a zrejme ich problém s veternou energiou netrúpi.

Keď sme na zastupiteľstve preberali možnosť výstavby veterných elektrární, nevedela som použiť protiargumenty voči názorom, že vrtuľa robí hluk ako motorová píla, pod vežou je množstvo mŕtvych vtákov... Dnes som múdrejšia a odkazujem veternému kráľovi a ostatným neprajníkom tohto druhu energie, aby svoje argumenty podložili dôkazmi a vážne, oplatí sa navštíviť miesta, kde veterné elektrárne stoja a pýtať sa tých, ktorí v ich blízkosti žijú.

Rozpočet na rok 2009 v tis. Sk

PRÍJMY

Daňové príjmy

Výnos dane samospráve 3 900
Daň z nehnuteľností 795
Umiestnenie jadrového zariadenia 260

Nedaňové príjmy

Prenájom budov, priestorov 208
Poplatky 587

Bežné transfery 750

Finančné operácie

Prevod prostriedkov z rezervného fondu obce 400

VÝDAVKY

Výdavky verejnej správy

Mzdy, poisťné 1 338
Energie 286
Materiál 253
Dopravné 10
Údržba 310
Služby 395
Bežné transfery 80
Ochrana pred požiarmi
Energie, voda a komunikácie 8
Dopravné 32

Cestná doprava

Materiál 100
Údržba 250

Nakladanie s odpadmi

Materiál 70
Služby 400

Zásobovanie vodou

Údržba 80

Verejné osvetlenie

Energie 220
Materiál 30

Údržba 50

Rekreačné a športové služby

Energie 25
Materiál 10
Služby 7
Bežné transfery 20



Knižnice

Materiál 3
Služby 3

Ostatné kultúrne služby

Služby 85

Miestny rozhlas

Materiál 5
Údržba 35

Materská škola

Mzdy, odvody 797
Energie 50

Materiál 15

Údržba 50

Služby 28

Základná škola

Mzdy, odvody 580
Energie 92

Materiál 8

Služby 30

Školské stravovanie

Mzdy, odvody 329

Energie 50

Materiál 218

Údržba 50

Služby 3

Sociálne zabezpečenie

Služby 95

Správa a údržba ciest

Rekonštrukcie miestnych komunikácií 400



Spoločenská kronika

Životné jubileá oslávili:

November:

Kristína Borovská 80 rokov

Milan Ševčík 75 rokov

Dana Michaličková 50 rokov

December:

Ján Otrubčíak 83 rokov

Pavol Sládeček 85 rokov

Ján Michalčka 84 rokov

Ján Kubík 70 rokov

Olga Pavelčiaková 55 rokov

Margita Jancová 50 rokov

Zomreli:

Anna Čerešňová vo veku 84 rokov

JABLONSKÝ KLOBETNÍK – občasník obce Jablonka. Vydáva OÚ Jablonka. Adresa redakcie: Obecný úrad, 906 12 Jablonka 51. Zodpovedná redaktorka: Anna Cigánková. Tel./fax: 034/ 621 3227. Registrované OÚ Myjava pod číslom: OÚ - 1/2003. Grafická úprava a tlač: LINEA, grafická dielňa, Brezová p.B.